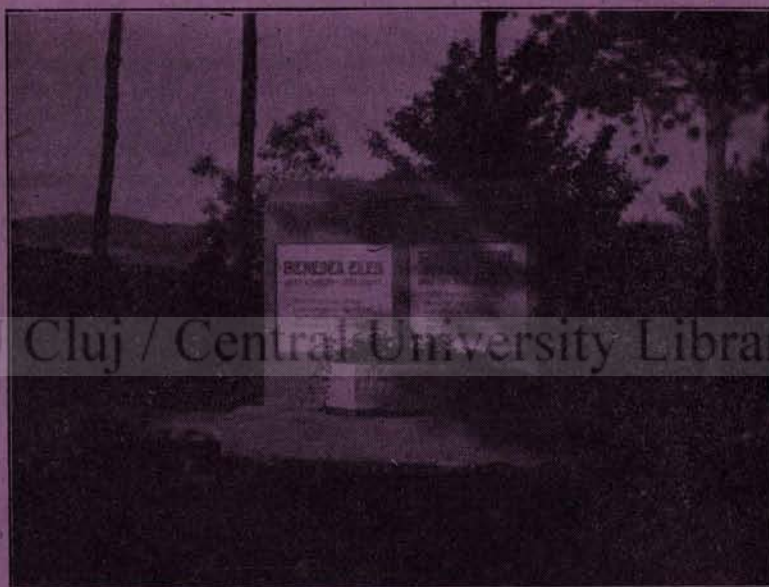

UJ CIMBORA

KÉPES GYERMEKLAP

Halottak napján.

Emlékezünk ezen a napon azokra, akik tudósok voltak, vagy hősök, költők és írók, akik szívük, lelkük kincsét, szépségét osztották szét, hogy a mi életünk békésebb, szebb, napsugarasabb legyen.

Emlékezünk ezen a napon elköltözött kedveseinkre...

Emlékezünk porladozó nagyjainkra...

1935. OKT.

30.

III. ÉVFOLYAM

30. szám

MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR - SZERKESZTI: FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: CLUJ, STR. BARON L. POP No. 5. - TELEFON: 6-87.

Halottak napján.

Irta: Teleky Dezső.

A temető szélén egy új sirhalomnál
A kis Feri térdel nagyanyója mellett,
Aki könnyeivel sűrűn áztatgatja
Ezt a virágos, de szomorú sírhelyet.
Közben a gyertyákat gyújtja-gyújtogatja...
Mindenki világít. Ma halottak napja!

De alig gyul meg az egyik kicsiny gyertya,
Már a másik nem ég! Már kialudt újra...
Mert a hamis szellő tréfás jókedvében
Verdeső szárnyával egyre csak kifujja,
Fütyöl, körüláncol, nincsen nyugvóhelye...
Lehet, hogy Ferivel játszani szeretne.

De a kis fiucska szomorúan nézi,
Hogy a fényes lángok kialusznak sorban.
— Éj te csunya szellő, mért nem hagyod békén
A mi gyertyáinkat? Hadd égjenek mostan!
Lásd, nincs apám, anyám... Itt nyugosznak

[ketten...]
Hadd, hogy világítsunk! Nem sajnálsz meg engem?

Megértette a szél Feri suttogását.
S a gyermek könnyétől elborult a kedve...
Egyszerre elnémult, aztán szárnyat öltött,
S elsuhant a sírtól gyorsan... szégyenkezve...
Ferike s nagyanyó most csodálva látja,
Hogy még meg sem libben a kis gyertyák lángja..

ISTEN.

Irta: Rebreanu Liviusz.

Valahol messze, egy országban élt egy király,
aki minél inkább öregedett, annál inkább na-
gyobb bánat nehezedett a lelkére.

— Életemben — mondá ő — megízleltem és
megnéztem mindent, amit a földön ízelhet és
láthat az ember. Valamit azonban egész életemben
nem láttam: az Istent. Látnom kell Őt!

Parancsot adott főurainak, tanácsosainak és
papjainak:

— Ha meg nem mutatjátok nekem az Istent,
úgy tömlöcbe vetlek mindnyájatokat és kemé-
nyen meg foglak büntetni!

Három napi haladékot adott nekik.

A királyi udvarban megszűnt a jókedv. Az
udvaroncok lehorgasztott fővel jártak-keltek,
várván rettentés végzetüket.

Mikor a határidő lejárt, a király maga elé
idézte összes főurait, papjait és tanácsadóit. A
főurak, papok és tanácsadók mélyen hallgattak,
a király pedig készülődött, hogy kihirdesse a
borzasztó büntetést. Ebben a pillanatban azon-
ban egy pásztorfiúcska lépett a király elé, —
mondván:

— Fenség, engedd meg nekem, hogy kíván-
ságodat teljesítsem!

— Jó! — felelé a király. Figyelmeztetlek
azonban, hogy a fejeddel játszol!

A pásztorfiúcska megfogván a király kezét
egy térségre vezette és megmutatván neki a ra-
gyogó napot, így szólott:

— Nézz fel!

A király felemelte a fejét, hogy a napra vesse
tekintetét, de a vakító sugarak szemébe tüzeltek

és kényszerítették, hogy lehajtsa a fejét és be-
csukja a szemét.

— Öcskös, mit gondolsz te — mondá a király
a pásztorfiúcskának — csak nem akarsz, hogy
megvakuljak?

A pásztorfiúcska válaszolt:

Látod, uram a nap csak parányi sugara az
Isten nagyságának, csak jelentéktelen részecs-
kéje az Ő birodalmának! Hogyan kívánod te,
hogy lásd magát az Istent a te gyenge és köny-
nyező szemekkel? Inkább arra törekedj, hogy
lelki szemeiddel lásd az istent!

Ez tetszett a királynak, s így beszélt a pász-
torfiúcskának:

— Látom, hogy okos és fenkölt lelkű vagy.
Felelj hát meg nekem a következő kérdésre: Mi
volt Isten létezése előtt?

A pásztorfiúcska gondolkozóba esett egy
percre, azután felelt:

— Felsőleges királyom, ne haragudj kérlek, de
légy szíves és számolj!

A király számolni kezd:

— Egy, kettő, három...

— Nem, nem — szakítá félbe a pásztorfiúcska
— nem jól számolsz. Kezd egyenél előbb!

— Hogyan? Hát nem tudod, hogy egy előtt
semmi sincs?

— Bölcs beszéd ez Fenség, tehát Isten előtt
sem volt semmi!

Ez még jobban megtetszett a királynak, aki
így szólta a pásztorfiúcskának:

— Királyi ajándékot adok neked, ha még egy
kérdésemre megfelelsz: Mit csinál az Isten?

— A pásztorfiúeska, hamar meg volt a felelettel.

— Rendben válaszolok erre is, de előbb teljesd egy kérésemet. Cseréld ki ruháidat az enyéimmal!

— A király levetette a fejedelmi ruháját és odaadta a pásztorfiúeskanak. A pásztorfiúeska felült a királyi trónra, kezébe vette a kormánypálcát és a pásztornak öltözött királyra mutat-

ván, aki a trón zsámolyánál állott, így beszélt:

— Ime, mit csinál az Isten: egyeseket királyi trónra emel, másokat pedig elűz és lealáz!

A fiúeska ezután ismét magára öltötte juhász ruháját.

A király sokáig gondokba merült, azután derülten mondá:

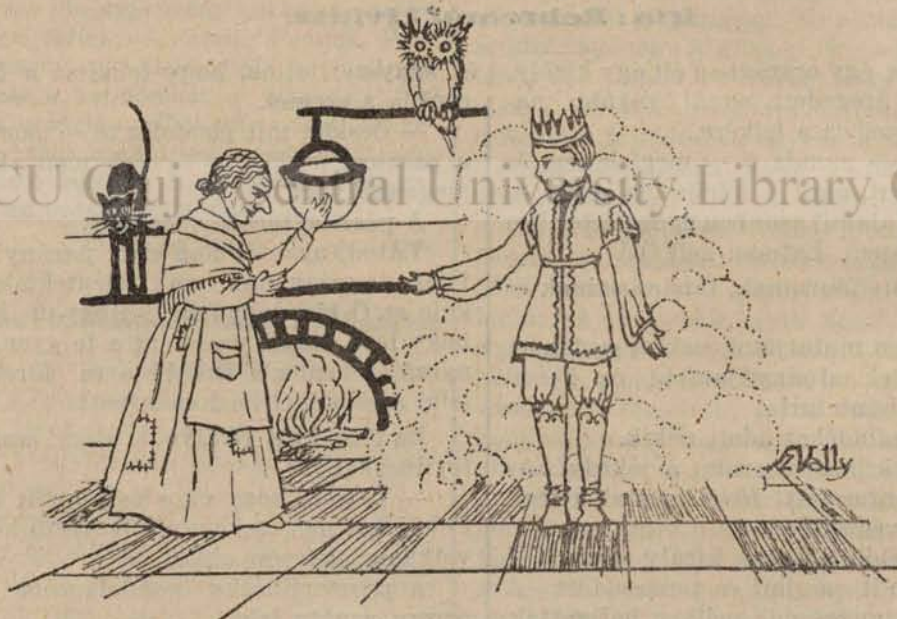
— Úgy, most már látom az Istent!

Románból fordította: Józsa János.

Klárka és a fehér egér.

Élt egyszer Nevenincs országban egy hatalmas és bölcs király, akinek két fia volt. Az idősebb fiát Napszem királyfinak hívták, áldott szivü, finom lelkü herceg az ország trónörököse, akit az alattvalók rajongásig szerettek. Olyan közkedvelt és népszerű volt, hogy mindenütt, ahol csak megjelent, igaz szeretettel ünnepelték.

egyszer a trónra kerül, méltó utódja legyen édes apjának. Holdszem királyfi az alatt barátaival egyik mulatságot a másik után rendezte, szórták a pénzt és tanulás helyett mindig arról tárgyaltak, hogy hogyan kaparinthatnék meg a királyfi részére a trónt. A gonosz tanácsadók nem haboztak sokat és azt tanácsolták, hogy egyszerűen tegye el láb

Sokat sugdolóztak, amíg elhatározták, hogy állattá varázsolják át az idősebb herceget.

Éppen ellenkező természete volt Holdszem királyfinak, a király kisebbik fiának. Gögös, nagyravágyó, rossz ember volt. Irigyelte bátyja népszerűségét és legfőképpen irigyelte a trónt. Nem bírta elviselni azt a gondolatot, hogy ő mindig csak herceg maradjon, bátyja pedig király lesz. Holdszem királyfi léha és korhely volt, barátait a legrosszabb erkölcsű, üres fejű emberek közül választotta, akik csak még jobban szították a gyűlöletet a jószágos és komoly trónörökös ellen.

A trónörökös barátai és nevelői társaságában mindig csak szépet és jót tanult, hogy, ha majd

alól az idősebb fivért és akkor ő lenne a törvényes trónörökös.

— És természetesen mi vagyunk a legjobb barátid és jóakaróid, mi leszünk a minisztereid — így mondogatták a barátok.

— Igen, úgy lesz! El kell tenni láb alól! — kiáltották mindnyájan.

Az ifjabbik királyfi gonosz és nagyravágyó volt ugyan, de annyira még sem elvetemült, hogy gyilkoljon. Nem akarta megölni a bátyját, más módon szerette volna eltávolítani.

Hosszu fontolgtatás után, elhatározta, hogy

öreg dajkájától fog tanácsot kérni, akiről titokban azt rebesgették, hogy boszorkánysággal is foglalozik. Tudta, hogy az öreg dajka nagyon szereti őt és ha bármit tenne bátyja ellen, soha sem árulná el senkinek. A vénasszony pedig a kedvence kedvéért és a gazdag jutalom reményében, örömmel ajánlotta fel szolgálatait. Sokat sugdolóztak, amíg elhatározták, hogy állattá fogják varázsolni az idősebb herceget.

— Mindenfajta állatra tudok egy füvet — mondta a vén boszorkány — s csak annak a főztjével kell megetessem a herceget és elmondom a varázsigét s rögtön azzá lesz, amivé én akarom. Mondd hát, mi legyen belőle: vadállat, hogy az erdőben tanyázzon, vagy háziállat, hogy itt éljen az udvarban, hogy láthassa a te hatalmadat.

Holdszem királyfi arra kérte dajkáját, hogy változtassa egérré bátyját. Ő ugyan nem akarta megölni a bátyját, de azt szívesen vette volna, ha egy ügyes macska elfogja majd az egeret.

Az öreg boszorkány megkezdte előkészületeit gonosz munkájához. Éjjel az első kakasszóra felkelt, hogy még napkelte előtt a mezőn legyen, hogy az egérfüvet összeszedje még mielőtt a harmat lehull róla. Mielőtt elindult, bájitalt ivott, hogy erőt gyűjtsön a gyalogláshoz. Jót huzott belőle a vén szipirtó s utnak indult. Az erős ital jó kedvre hangolta, szaporán szedte a lábait s ebéd után már ott főtt az egérfű egy piszkos, kormos üstben. Az egérfű levét leszűrte, beleöntött még más kotyvalékokat mindenféle titokzatos üvegcséből, az egészet jól összerázta, közben állandóan varázsigét mormolt, amely így szólt:

Urgum, murgum legényke,
Lesz belőled egérke,
Szürke egér, fűrgé egér,
Macska fűrgébb és uto'ér.

A végén még egyszer átszűrte az egészet és a királyi herceg vacsora utáni tejébe belecsempészte. Megelégedetten dörzsölte kezét a vén boszorkány és még hozzá tette a varázsigéhez, hogy: „Akkor legyen belőled újból ember, amikor én megbánom, hogy elvarázsoltalak”.

A herceg gyanutlanul megvacsorázott, lakosztályába vonut és szokásához híven, egy hajtásra kiitta az odakészített tejet. Hirtelen valami furcsa kábulatot érzett, még arra sem volt ideje, hogy levetkőzzön, ruhástól dőlt az ágyra és rögtön elaludt. Amikor felébredt, nagyon furcsán érezte magát. A tükör elé állt és ijedten látta, hogy vele valami nagy gonoszság történt. Maga helyett egy kis fehér egeret látott a tükörben pislogni. Megpróbált kiabálni, de csak cincogó hangok jöttek ki a torkán. Sirni szeretett volna kétségbeesésében, mert rájött, hogy nem tud beszélni, hogy senkivel sem fogja tudni megértetni magát, senki sem fogja tudni, hogy milyen gonoszság történt vele.

Szegény kis egér tehetetlenül futkosott fel s alá a szobájában. Egyszer csak kinyilt az ajtó s öccse lépett be a szobába, mögötte a vén dajka.

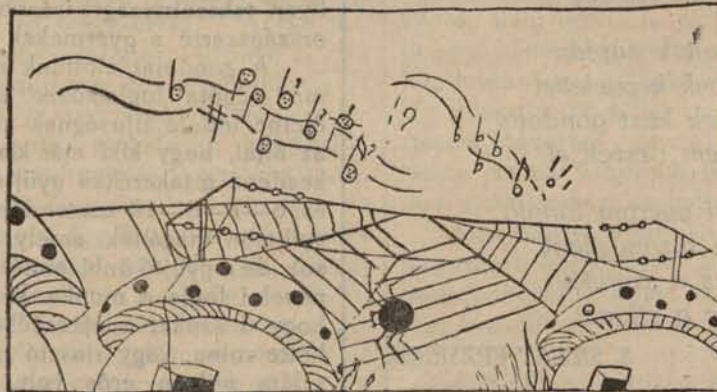
— Látod, hercegem, teljesült a kívánságod. Bátyád nincs többé, helyette egy kis egér futkos fel s alá.

— Igen ám, de ez fehér egér, te pedig azt mondtad, hogy közönséges szürke egér lesz.

— Baj is az — kacagott a boszorkány —, tévedésből fehéregérfüvet szedtem. Azt hiszed, hogy a macska idegenkedni fog a fehér színtől? Remélem, meg vagy elégedve, hercegem s nem marad el a jutalom.

— Ne félj, megkapod, amit megérdemelsz. Most pedig nyisd ki az ajtót, hadd menjen dolgára ez az egér. (Folytatjuk.)

A gonosz pókokok támadása.

Igen ám, de a rádió nem szólal meg. Miért? Azért, mert közben az ellenség birtokába vette az antennát, hálójával beszötte, úgy, hogy az antenna nem terjesztheti a hangot.

Halottak estéjén.

Hullanak a falevelek,
Ősz van, hirnöke a télnek,
A fényes, idvezült lelkek
E napon a földre néznek . . .

És emléük szárnyal, szárnyal,
Felmegyen a magas égbe . . .
Itt a földön meg csendesen
Pihen szerettük szívébe'.

Temetőbe holtak napján
Sokan mennek kegyelettel
Gyertyafények közt gondolni
Arra, aki nem vezett el.

Minden kicsi gyertya lángja
Arról teszen bizonytságot,
Él az Isten s a szeretet
Rég legyőzte a világot.

S. SILLAY ERZSÉBET.

Az öntelt festő és a kíváncsi kutyus.

Piktor Péter, híres festőnek tartotta magát.
— Mit Tizian — és Rafael — meg Munkácsy Mihály! — kis miskák én hozzám! — szokta mondogatni a művészklubban.

— Én vagyok a leghíresebb festő a világon.
Nézzétek meg milyen nagy sikerem lesz majd azzal a képpel, amit most festek.

I. kép.

— Ugyan kinek a képét fested? — kérdezték érdeklődéssel Piktor Péter barátai. Piktor Péter titokzatosan köhintett egyet-kettőt:

— Khm! . . . khm — egy szép grófnének a képét . . .

Lenke krajcárkái

Egyik kis cimboránk édesanyja írta, hogy milyen ösztönző hatást váltott ki az elmúlt számok egyikében a fenti cím alatt megjelent cikk leánykája lelkében. Azonnal perselyt kért s azóta szorgalmasan gyűjtögeti a lejecskéket s el nem költene belőlük egyet is.

Éppen ezzel az esettel kapcsolatban veti fel a gondolatot, hogy nem találnánk e jónak egy ilyen takarékoságra irányuló mozgalmat beindítani országszerte a gyermekek és iskolák körében?

A gondolat előttünk nem új. Az Uj Cimborá már régóta foglalkozik azzal a tervvel, hogy az életbe induló ifjúságnak anyagi alapot teremtsen az által, hogy kiki már kis elemista korában megkezdene a takarékos gyűjtést, lejt-lej mellé rakjon és 6—7—8—10 esztendőn keresztül egy kis tőkét gyűjtsön magának, amely, ha nem is lesz olyan sok, de a gyűjtő önbizalmát mindenestre erősíteni, növelni fogja a munka kezdetéhez az a gondolat, hogy ő azokat a lejecskéket csokoládéra is elkölthette volna, vagy riasztó pisztolyra, meg mozira s lám milyen erős volt, a kívánságoknak ellenállott és most, hogy neki van egy kis vagytonkája, azt saját magának köszönheti.

Az volt csupán eddig az ok, ami miatt a terv

felvetését halasztottuk, hogy az Uj Cimborá még mindig a kezdet nehézségeivel küzd.

Addig míg a lap fennmaradásáért vívott küzdelem emésztí fel cselekvő erőnket, alig irányíthatjuk figyelmünket bármilyen fontosnak tetsző kérdés felé is. Pedig sok életrevaló gondolat és ötlet várna megvalósulásra, melyek mind gyermekeink jobb jövőjének az elérését, elhelyezkedését munkálnák.

Ha valaki anyagiakban nem tudná támogatni az Uj Cimborát, nem baj, támogatná azzal, hogy új és új előfizetőket gyűjt a lap részére. Ezzel a közreműködéssel megerősödne és megszilárdulna a lap helyzete s a most lekötött erőket a belső építőmunkák megindítására lehetne fordítani.

A kedves levélíró édesanya nagyon helyesen látta meg a kérdés jelentőségét. Mi szívesen foglalkozunk is vele, mert hisszük, hogy cserébe és viszonzásul megkapjuk a társadalom, intézményeink, iskoláink és egyházaink nagyobbarányu támogatását.

Most egyelőre arra szorítokozik a tevékenységünk, hogy felvetjük a gondolatot — szóljanak hozzá a szülők — gyermekbarátok, iskolavezetők. Amennyiben általános érdekűvé válik a kérdés, akár valamelyik komoly szilárd bankkal, akár a Hitelszövetkezetek központjával, vagy a Postatakarékkal megkeressük az összeköttetést és tárgyalni fogunk a megvalósítás módozatairól is.

Egyelőre tehát várjuk a hozzászólásokat.

F. László Marcella.

A segítség mindig jókor jő.

Irtá: Szabó Endre.

Személyek: özv. Pankotainé és gyermekei: József, Sándor, Jolán, Ferencz és Pista.

I. JELENET.

Pankotainé és Pista.

(Pankotainé az asztalnél nadrágot foltoz, Pista a diványon alszik.)

PANKOTAINÉ: Ma éppen 3 esztendeje, hogy szegény, jó Sándorom meghalt... Most is előttem van lázban égő orcája, az elvállás könnyeiben csillogó szeme... Fülemben cseng egyre halkuló szava: úgy érzem, ütött a végórám... Add ide kicsi Pistukánkat, hadd öleljem meg utoljára, reggelre úgy is apátlan árva lesz... Aztán engem is magához intett, hosszasan csókola homlokomat... hogy biztatott: ne félj, jó az Isten, nem hagy el! Most már az apjuk is te leszel gyermekeimnek, te erős vagy, nem féltél az élettől akkor sem, amikor szegényen, árván, ketten indultunk el göröngyös újtárra! Ilyen aszszony, mint te, tudja az apát is pótolni, ne félj, csak „küzdve-küzdj és bizva-bízzál!“ Aztán nagyot sóhajtott és szemeit lefogtam örökre... És én akkor úgy éreztem, hogy egész életemre erőt adtak ezek a biztató szavak s akkor, mintha Isten is reám nézett volna szeretettel, könyörülő szívvel... s ma... a csüggedés lever lábaimról, a megélhetés egyre nehezedő súlyos gondjai, az elhagyatottság szomorú érzete, mintha örökre eltakarná előlem jóságos arcát! Itt a tél, sokkal keményebben, mint máskor!... Utolsó darab fámat tegnap vágta fel az öreg Miksa bácsi... árváim ruha és lábbeli nélkül! Eggyé teszek éjet és napot, hogy ellátásukról gondoskodjam, s mégis alig van meg a mindennapi sovány kenyérünk... Erőm is napról-napra gyöngül, az élet gondja megemészt. Csak most multam 32

éves, s mintha az ötven felé járnék! A szomszédok is egyre kérdik, mi van velem, hogy arcom napról-napra sápadtabb?... Sápadt, mert rózsáit kenyérré kell változtatni. Ha legalább mindennap tudnék dolgozni, de mostanában keveset hívnak, talán azért, mert Pistát is magammal

II. kép.

Piktor Péter, mindennap dolgozott kicsit a képen, nem erőltette meg magát, azt akarta, hogy a képével tulszárnyaljon mindenkit. — Így hát lassan és óvatosan dolgozott.

Kiskutyája a Pimpi, farkesóválva nézegette tisztos távolból gazdája munkáját. Szeretett volna ugyan közelebb is menni a festményhez, de a gazdája nem engedte.

Egy nap — végre mégis csak elkészült a nagyszerű kép. Piktor Péter a büszkeségtől dagadozó kebelével állott az ajtóban, hogyha ismerőst lát, eldicsekedhessen, hogy ime már kész is van a híres kép.

Allt-állt az ajtóban és várta az ismerősöket. — No végre, egyedül lehetek ezzel a szép hölgygyel — gondolta kíváncsi Pimpi. De meg is nézem közelről is.

kell vinnem, sokalják, hogy őt is kosztolják és mégis olyan magas napszámot fizessenek . . . Nehéz időket élünk, ma mindenki kétszer is megnézi a garast, ha ki kell adni. De mihez kezdjek, édes Istenem?! Koldulni nem mehetek, hiszen a nyomoréknak is bosszusan adják meg az alamizsnát! . . . Szélnek ereszem árváimat!? Hiszen még aprók s csak akkor vagyok boldog, ha együtt látom őket! De hol maradhattak ilyen sokáig? *(Leteszi a varrnivalót s a diványon szendergő Pistához megy.)*

PISTA *(anyja közelítésére felébred)*: Anyukám, hová mint a Mikulás bácsi? Epen most beszéltem vele, azt mondta, mindjárt visszajön és hoz nekem sárga eszímát, kicsi lovat . . . Még meg is cirógattam hófehér szakálát s azt mondta, csak legyek jó, szófogadó s hoz mindent. Azt ígérte, hogy neked is hoz egy nagy bundát, hogy meg ne fázzál, ha dolgozni még.

PANKOTAINÉ: Igen, fiam, én is beszéltem vele, s azt mondta, hogy majd visszajön és akkor, ha addig jó leszel és szépen imádkozol, sok mindent fog hozni.

PISTA: Azt ígérted anyukám, ha szépen elalszom, piros almát adsz!

PANKOTAINÉ: Mindjárt hazajönnek a többiek is és akkor kapsz. Addig itt ez a szép képeskönyv, nézegessed.

II. JELENET.

Voltak József, Sándor, Ferencz, (könyvekkel felszerelve jönnek az iskolából.)

EGYÜTT: Kezeit csókolom édesanyám!

PANKOTAINÉ: Tán ottmarasztott a tanító úr, hogy ilyen későn jösztek?

JÓZSEF: Nem marasztott drága anyám, ma mindnyájan ilyen sokáig maradtunk!

PANKOTAINÉ: Mi történt veled, Sanyikám, hogy sántítva jöttél be?

SÁNDOR: Templomban voltam a reggel s a lyukas cipőben megfagyott a lábam!

PANKOTAINÉ: Hogy kértem a tanító urat, hogy mentsen fel a templomozás alól, míg jobb cipőd lesz!

SÁNDOR: Magamtól mentem! a tanító úr mondta is, hogy maradjak az iskolában és fűtsek, hogy mire visszajön, legyen jó meleg, de én elmentem, mert imádkozni akartam érted jó anyám, hogy a jó Isten segítsen meg téged, adjon neked sok pénzt, hogy vehess szép ruhát magadnak is, nekünk is . . . Látod a jó Isten meg is jutalmazott, ma bent volt az iskolában egy néni, a tanító úr megmutattot neki, a néni megveregette a vállamat és azt mondta, vesz egy pár meleg eszímát, hogy mindig mehessek a templomba és nézd milyen szép, új énekes könyvet adott nekem! A jó Isten áldja meg érte!

JÓZSEF: Anyám, miért van kisírva a szemed? Tán a Feri bácsi temetésén voltál?

PANKOTAINÉ: Meghalt Feri bácsi? Nem is hallottam! A napokban még találkoztam vele. Panaszkodott, hogy hideg van a szegényházban s nagyon meghűlt. A köhögéstől alig tudott beszélni, épen a kórházba ment, hogy vegyék fel!

JÓZSEF: Igen, a kórház kapuja előtt találtak megfagyva! Mari néni mondta, ő épen most jött a temetésről. Nagyon ki volt sírva a szeme. Azt mondta, hogy mikor a kórház szekerén viték a temetőbe, a deszkakoporsóból kilátszott az egyik arca.

PANKOTAINÉ: Szegény jó Feri bácsi . . . Amikor még olyan kicsi lány voltam, mint Jolánka, sokat megfordultam a házuknál. Mindenki tisztelte, szerette. Így karácsonytáján, minden évben 5 pár lábbelit készített a szegényeknek. A felesége pedig meleg ruhát varrt az árva iskolás gyerekek részére. Jó módban éltek, csak hogy szegény Sára néni sokáig betegeskedett s vagyonukat felemészttette a sok patika. Feri bácsi is elgyengült, szemei megromlottak és bekerült a szegényházba nyomorogni! . . . Ilyen az élet! Ő, aki mindig azt nézte, hogy van nála még szegényebb is, egyszer csak nem talált! Ő, aki azt hitte, hogy az ő szíve a legfukarabb a világon, egyszer csak azt kellett tapasztalnia, hogy a mások szíve van befagyva! *(Folytatjuk.)*

III. kép

Persze a festék még friss volt és mind ott maradt a Pimpi orrán, bajuszán és nyelvén. De ez volt még a kisebb baj! A nagyobb az volt, hogy a hátra forduló Piktör Péter, majd sóbálványá változott az ijedtségtől, amikor a szép grófné képét a Pimpi orrán és nyelvén látta.

Pimpi ellenben, nagyon rosszul érezte magát, a kék, lila meg zöld festék visszakiváncosított belőle. Biztosan orvost kell hozzá hivatni.

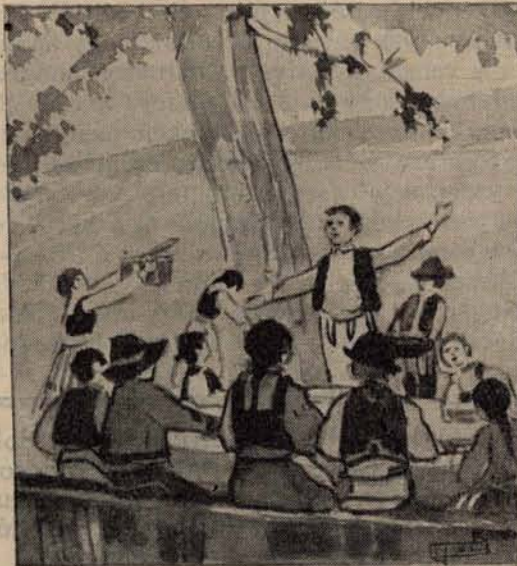
Egyelőre azonban, Piktör Péternek le kell mondania a világhírességről.

*Gyoles ingem, pártám
Kömlo koszorúcskám
Kinek látom mosolygását,
Bíró veszi szép zálogját.
Hess ki kakas! ne matass!
Nem apád a fazekas.*

De ám a vendégek nem riadnak vissza, úgy gondolják: kiki a magáét megissza. Körül az asztalhoz le is telepednek, titokban mindnyájan a konyhára lesnek. Nem is kell már várni, jönnek a vőfélyek, csak úgy párolognak tálak és edények. De míg tálalnának megállnak egy percre és egyik belekezd egy ilyen beszédbe:

— Szép asztaltársaság, érdemes vendégek! egy néhány szóm volna, egy kis csendet kérek.

Szép asztaltársaság, érdemes vendégek!

Ime megérkeztem a jó ételekkel, de ám a szakáccsal: nagy baj volt Elekkel: Hallgassanak

ide, mi volt a konyhába? letörött az asztal rozoga négy lába. Rajta volt a fazék, benne meg a leves, ilyen nem hallott még sem Borsód, sem Heves. No most már mit hozzunk e nagy társaságnak? El sem hiszik tán a szakácsok, mint járnak. Kinn a fő-fő szakács ette lábát-kezét. Mit tehetett mást, mint csavargatta esztét. De mi nem várhattunk, szaladtunk a kútra, egy nagy dézsa vizet tettünk a katlanra. Jó nagy tüzet raktunk, — no most figyelj Elek, készüljenek gyorsan a finom ételek! Ami maradék volt egybe összeszedte, egy újabb fazékba ügyesen betette. Felfőzte hirtelen s töltötte a tálba, így hát egészében, még sincs minden kárba. Ime itt is volnánk, szép vendég koszorú, fő, hogy a dolognak vége nem szomorú. Tessék itt a leves — mindenki szeresse. — Evés közben magát senki se kérésse. Tessék, tessék venni, itten bátran ehét és aki szereti az kétszer is vehet.

Igy szólott a beszéd, de volt is hatása, elfogyott a leves, elfogyott a kása. És csúszott melléje mindenféle fogás: a kecske mekegés és a nyakon fogás.

Aztán a multság táncal egybekötve, nem is lett ám vége, hanem, csak jó este.

*

*Irka-firka, tarka-baroka, szarka farka, ritka fajta,
Cserép pipa kurta szára, egy bácsinak rossz csizmája,
Fűzfavessző, hosszú kémény, kicsi ház a falu végén.
Bekecs alján van a falum, Ghindarinak hívják, tudom,
Ott szedtem ezt mind mesébe — nem eresztve hosszú lébe.
Ott irtam, míg pipám ége — de most aztán itt a vége!*

Ahogy kis munkatársaink irnak...

A találós kép megfejtése.

Egyszer egy matróz partraszállt Afrikában és elindult sétálni. Veszedelemre nem gondolva, nem vitt magával semmi fegyvert, hanem a hóna alá egy harmónikát tett és pipázva elindult sétálni. Nem vette észre, hogy egy oroszán követi Ké sőbb a morgásra figyelmes lett és hátranézett. Észreveszi, hogy egy oroszán rá akar ugrani. Először megijed, de később egy gondolata támadt, elővette harmónikáját és azon játszani kezdett, melytől az oroszán megijedt s elrohant. A matróz pedig így megmenekült a haláltól.

Satulung. *Rápolthy Jenő*, II. el. o. tan.

MEGJEGYZÉS. Olyan jól do goztál kis cimborá, hogy egyetlen helyesírási hiba sem volt a munkádban. Ezért nyilvános dicséretet érdemelsz. Szerk. néni.

Egyszer Tengerész Peti azt gondolta, hogy egy kicsit kimegy az erdőbe harmónikázni. Ki is ment, de egyszer jön nagy mérgesen egy oroszán. — Na, most megeszlek, — mondta Petinek. Petinek a foga vacogott az ijedtségtől, mit volt mit tennie s elővette a harmónikát s elkezdett játszani rajta. Az oroszán előbbször nézett és később az inába szállt a bátorsága s elszaladt, úgy megijedt a zenélő ládatól. S Tengerész Peti nagyot kacagott az oroszánkalandon.

Odorheiu. *Szóke István* III. g. o. tan.

Csibi és Mancsi kalandos utazása Rómába

Csibi és Mancsi unokatestvérek voltak. Iskolába az Angol Kisasszonyokhoz jártak, a negyedik osztályba. Mint osztálytársak olyan jó viszonyban voltak egymással, mintha édes testvérek lettek volna.

Éveken át együtt hallották az iskolában, hogy minden jó katolikus ember, aki csak teheti, elmegy Rómába. — Ezt hallva, Csibi és Mancsi folyton biztatták egymást egy megteendő római útra.

— Csibi, hiszen mi jó katolikusok vagyunk. — Egyszer csak el kell nekünk is menni Rómába!

— Mancsi, én nem mondom, hogy nem vagyunk, azok vagyunk. — Csak egy, ami nagy akadályt okoz. És pedig, hogy nincs pénzünk.

— Te Csibi, bajt ez ne okozzon. Hogy pénzünk nincs. Mondok én valamit. Amit a gazdag nagybácsidtól kapsz minden nap bonbonra, gyűjtsd össze egy perselybe. Abból majd idővel elmehetsz Rómába.

— Akkor pedig Te, Mancsi, amit a papától kapsz, szintén félre teheted.

Az ötletet elmondották a barátóknak, el az osztályfőnöknek, s mindenki helyeselte.

Telt-múlt az idő, s ők állandóan gyűjtötték a pénzt.

Felnőttek.

Húszéves korukra már összegyűjtötték anynyit, amennyivel megtudták tenni az utat Rómába.

El is indultak.

Rómába érve, elmentek a Szentséges Atyához, s elmesélték, hogy milyen kalandos körülmények között jutottak Rómába. A szentséges Atya örömmel és kedvveléssel hallgatta elbeszélésüket. Hazaküldötte őket azzal, hogy továbbra is hasonlóan igyekezzenek minden jó szándékot valóra váltani. S megáldotta őket.

Irta: *Platsintár Adrienne*, IV. el. o. t.

Hogyan fejlődött az automobil?

Az automobil első ősei azok a gőzgéppel hajtott esetlen alkalmatosságok voltak, amelyekkel nem sokkal a gőzgépek feltalálása után többen is kísérleteztek. A gőzgép maga annyira kezdetleges volt abban az időben, hogy gépkocsik hajtására teljesen hasznavehetetlennek bizonyult s a további fejlődésnek csupán a robbanó motorok (benzin és nyersolajmotorok) föltalálása vetette meg az alapját. Újabban azonban a gőzgép is annyira tökéletesedett, hogy a bonyolultabb szerkezetű és nagyobb üzemköltséggel dolgozó robbanó motor helyett a gépkocsik hajtására is alkalmassá vált. Az egyik német gépkocsiépítő gyár gőzgéppel hajtott autóbuszokat állított forgalomba, amelyek annyira beváltak, hogy hamarosan erős versenytársaivá válhatnak a motoros gépkocsiknak. Nagy előnyük, hogy gőzgépjük közvetlenül a kocsik hátulso kerekeit hajtja, így a motorkocsiknál nélkülözhetetlen erőátvitelre és kormányzómuire nincsen szükségük. A kocsik elhelyezett gőzkazán kezelésével a kocsik vezetőjének semmi gondja nincsen, mert a tüzelést, nemkülönben a kazán vízellátását önműködő szerkezet szabályozza, ami a gőznyomás túlfeszültségét és a robbanás veszedelmét lehetetlenné teszi.

Megható, kedves karácsonyi történetet dolgoz fel *Lőrinczy Géza* szinműíró egyfelvonásos *karácsonyi szindarabjában*. Ami kevés még van ezekből a szindarabokból, 10 Lei és 5 Lei portó-költség előzetes beküldése mellett kapható.

Felhívjuk még a figyelmet *László Marcella*: „*Mindentudó könyv*” c. karácsonyi darabjára, mely 25 Leiért a következő címen rendelhető meg: *Ref. Iratterjesztés, Oradea, Ref. Püspöki hivatal*.

Marcella néni postája

Simó Mária, Dej. A kért 16., 17-es számokat elküldtük neked, Megkaptátok-e már őket? Várjuk a nyári beszámolódat. *Tóth Gyurka, Árud.* Új kis cimboránk vagy — szeretettel fogadunk magunk közé. De várjuk a bemutatkozó leveledet! — *Reiff Károly, Bod.* A küldött előfizetésért köszönetünket fejezzük ki. Új előfizetőkre számíthatunk e az új iskolai év folyamán? — *Cámpian Flórika IV. el. o. t. Arad.* Kis szíved minden ragaszkodása benne volt a leveledben. — Azt írod, hogy sok szépet és jót tanultál már az Új Cimborából — és a kapott ajándékmagvakból gyönyörű keretet csináltál — nem sokára vissza is fogod küldeni a kapott magvakat. Nagy újságot írsz. Apukád lefordította román nyelvre a „Skót nadrágja” meg „Janesi és Pisti az alvó király kertjében”, e kis szindarabokat s ti fogjátok előadni. Ez pompás multság lesz. Sok sikert kívánok nektek az előadáshoz. — *Román Katóka, I. g. o. t. Satu-mare.* A fényképet megkaptuk, be is került az Új Cimborá szívalbumába. Hogy megy a tanulás a gimnáziumban? — *Ádám Kató, IV. el. o. t. Péterni.* Már rég nem láttam a leveledet a postában, épp ezért is örültem most, hogy írtál Katóka. A „dió” megfajtás jó, a többi megfajtás is sikerült. Írj máskor is! — *Stroe Magduska, IV. el. o. t. Cluj.* A megfajtással küldött leveledre még csak most válaszolok Magduskám, mivel az elmúlt hetekben sok volt a posta. Amint látom a rejtvények iránt nagy kedvet és érdeklődést mutatsz. De jó is a megfajtás. A toborzásért külön díszet érdemelsz. — *Dávid Ilonka, IV. g. o. t., Béla I. g. o. t. Cluj.* Megfajtásotok beérkezett. A szombat délutáni találkozóról kérdezősködtök. Minden szombaton van 1/25-től. Minden helybeli kis cimborá, akár bélyeggyűjtő, akár kertészkedő, résztvehet ezeken a találkozókön. — *Bán Lajosné.* Kedves sorait — felhalmozódott, sok munkám miatt, csak most tudom megköszönni. Minden édesanyának így kellene tenni, ahogy Nagyságos Asszonyom — együtt olvasni a leánykái-val, akár az Új Cimborát, akár más olvasni valót. Így tudja az édesanya irányítani leánya hajlamait, izlését, így ismeri meg az együttes olvasásból annak gondolkodását. Nagyon helyesen és okosan neveli leányait. Írjon máskor is szívesen olvasom írásait. — *Bán Jolánka és Évike.* Az anyuka levelében, megkaptam a ti leveleteket is Örültetek a rajz jutalomnak. S a nyár is pompásan telt. Csupa jó hírt írtatok. De az is nagy büszkeség lehetett, hogy az a kedves író néni, a te hűgoeskádról írt az ottani újságban. — *Nagy Dániel, II. el. o. t., Vincze Ágnes, IV. el. o. t., M. Szücs Piroska, IV. el. o. t., Koszta Pista, IV. el.*

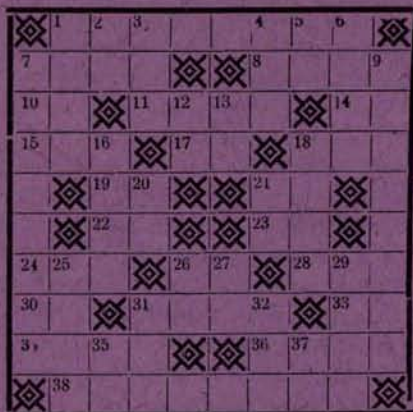
o. t., Szabó Mihály, Kulcsár Gizi, IV. el. o. t., Ida, I. el. o. t. mind a *Horváth Sarolta* néni iskolájába tartoztok. Minden levelet nagy örömmel olvastam. Rendes, szép írással írtatok és a helyesírásra is nagyon vigyáztatok, amint látom és veszem észre a tanító néni nagy szeretettel és türelemmel foglalkozik veletek. Biztosra veszem, hogy ezt ti szófigadással és szorgalmas tanulás-sal viszonoztatok. S azt is biztosra veszem, hogy közöttetek sem esüfolódó, másokat lenéző, sem irigy, árulkodó gyermek nincs. Bizony, annak mindig nagyon örülök, ha kis cimboráimról jó híreket hallok. — *Ambrus Dóra, III. el. o. t.* Kedvesen írod leveledben, de édes anyád is írta, hogy tanultál Takarékos Lenkétől és már 328 Leit gyűjtöttél a perselybe, s amint írod tovább is gyűjteni fogod — még vagy 8—10 évig. Ez igazán okos és követésre méltó elhatározás tőled. Ha így haladsz tíz év múlva lesz vagy 7—8000 Lejed. Esetleg még több is. Attól függ, hogy mennyit teszel félre. — *Keul Gyurka és Edith, Sighisoara.* Meglepetéssel és sajnálkozással olvastam, hogy az utóbbi számok valahol elkallódtak. Pedig a kiadóhivatal minden számot pontosan elküld. Irjátok meg lelkem, hogy milyen számok hiányoznak, hogy pótolhassuk. A lapodat csakugyan nem kaptad Editkém, írd majd másra helyette. — *Kárpáti Egon, I. g. o. t.* Nagyon örültem kis cimborá, hogy ellátogattál hozzám a szerkesztőségbe. Látom érdeklődéssel olvasgatod az Új Cimborát. Ne keress meg majd máskor is! — *Szabó Évike.* Most láttam először a levelet a postában. Úgyesen rendesen is írtál, meg voltam elégedve a leveleddel — csak azt nem írtad oda, hogy hányadik osztályba jársz. Ezt pedig minden egyes alkalommal oda kell írni. A legutóbbi szám megfajtásán szorgalmasan dolgoztál, a rejtvény szerkesztőnek át is adtam. — *Vaska Klárika, I. g. o. t.* Rejtvénymegfajtásod mindig pontosan beérkezik. De szeretnélek már egyszer tégedet is élő valóságban látni. — *Papp Lulu, I. el. o. t.* Örömmel olvastam el sajátkezű névaláírásozat a levelezőlap alján. Egy miniszter nem írja alá különkül a nevét, mint te írtad arra a lapra. Hát még majd karácsony táján, mikor nemcsak a nyomtatott nagy betűt, de a folyékony írású kis betűket is megismered — milyen gyönyörű levelet fogsz majd nekem írni! Nem lesz abba egy hiba sem, tudom előre. A címszalagot kijavítottuk, ezentúl nem fogjuk kisasszonynak írni a nevedet, mert amint erősen tiltakozol: te nem leány, hanem fiú vagy. — *Bőjthe Andor, Filpissul M.* A küldött előfizetési díj beérkezett. Örömmel vennénk, ha esetleg még néhány új kis cimborát kaphatnánk. — *Böloni Sárika.* Ha egyszer lesz időd, látogass meg majd bennünket a szerkesztőségben.

FEJTŐRŐ

Rovatvezető: **Sólyom István.**

Keresztrejtvény.

Beküldte: **Bandi Dezső** III. g. o. tan.

Vízszintes sorok: 1. Kicsi Magda. 7. Itt dolgozik a földműves. 8. Fiu név. 10. Mutató szócska. 11. Szalonnából olvasztják. 14. Vázlat vége. 15. A vízből lesz. 17. Ugyanaz, mint 10. vízszintes. 18. A-vel leánynév. 19. A tanuló teszi. 21. Leves. 22. Vissza: derékon viselik. 23. Vissza: ételizesítő. 24. Leánynév. 26. Int. 28. „Az ősi” magánhangzói keverve. 30. A cipészek használják. 31. Házi szárnyas. 33. R-el végtag. 34. A tűzhányókban van. 36. Birtokos névmás. 38. Európa és Ázsia között természetes határt képez.

Függőleges sorok: 1. Ugyanaz, mint a 7. vízszintes. 2. Névelő. 3. Ilyen gép is van. 4. Zokog. 5. Hosszmérték rövidítve. 6. Aki vet az... 7. Rálel. 9. Abessziniai, más szóval. 12. Tagadó szócska. 13. Lekvár. 16. Vissza: Az embernek nélkülözhetetlen, névelővel. 18. Kora ellentéte. 20. Vissza: Felvigyázó. 21. Házi állat. 25. Tigris és Eufrát között elterülő angol gyarmat. 26. Sir. 21. Szibériai folyó. 29. Vágó eszköz névelővel. 31. Vissza: t-vel a végén, hangos németül. 32. A. Ó. Z. 35. A pápai állam kezdete. 37. Avul-ban van.

Megfejtésül beküldendő: Vízszintes: 1, 7, 34 és 38. Függőleges: 7, 9 és 25.

Megfejtési határidő: 1935 november 15. A megfejtők között jutalmul könyveket sorsolunk ki.

A kiadó bácsi postája.

Az elmúlt héten a következő előfizetések érkeztek: Helyből: Szántó Rózsika 50, Neuwirth Jucika 50, Bisotka Béla 100, Hantz Gréte 50, Mózes Magda 50, Pozáczki Emilia 34, Berényi Luki 30, Ulbrich Hildegárd 50, Vinkelmayer Margit és Anna 50, Klima Gusztáv 50, Stroe Magduska 50, Nagy Lóránd 50, Ákontz György 50, Blau Alice 34, Konez Gyöngyike 100, Mózes Jutka 50, Kohn Vera 50, Jäger Éva és Ottó 34,

Drobezki Gyula 50, Berkesi Judit 67, Kovácsi Pál 100, Várady Albert 50, Reich Évi 50, Molnár Babika 200, Dr. Boga Alajos 500, Orbán Laci 50, Reményik Arthur 50, Nagy Erzsike 100, Goldstein Kató és Öcsi 50, Aszlán Lacika 17, Platsintár Kató és Öcsi 50. Vidékről: Róm. kath. főgimnázium cserkész központja, Odorheiu 200, gr. Dégenfeld Anni 100, Bartha Ricike 50, Horváth Sarolta 100, Nagy Gyurika 50, Deák Annuska 57, Farkas Ilonka 100, Tóth Zoltán 85, Pobozy István 17, Smak Árpád 17, Kondor Gedeon 85, Mártha Jutka 43, Balogh Anti 17, Renner Jolán 50, Moskovits Sára 50, Tereh Ági 50, Csigi Irén 25, Reiter Ági 50, Papp János 100, Hildegard Gy. P. 100, Görög Livia 25, Tóthfalussy Béci 30, Pontelli Ibi 50, Molnár Erzsébet 17, Kovács Gyurka 50, Saja Ida 43, Szabó Sándor 34, Rosenfeld Lola 17, Kiss Károly 34, Bartha Zsigmond 17, Schwartz Imre 50, Ligeti Gyurka 43, Bódi Tibi és Sanyi 50, Weisz Ibi 30, Werner Marianne 50, Iezkovits Tibi 50, Hercz Ella 50, Tempfli József és Margit 50, Szalai Katóka 50, Todorán Irénke 117, Konez Mózes 50, Vincze József 50, Virágh Bözske 50, Ref. elemi iskola, Simleul Silvaniei 150, Róm. kath. elemi iskola, Aiud 167, Szakács Gyula 100, Izsák Ibolyka 50, Binder Gyurka 50, Gáliczné Orbán Gizella 100, Kiskós Mária 100, Orvaschei Karesi 100, Deutsch Lía 200, dr. Svábi Ferdinand 100, Serly Béla 20, Deák Piroska 50, Tótor Janesika 100, Szentgyörgyi Sándor 50 és Knobloch Janika 150 Lei.

Névnapokról. November hó folyamán a következő névnapok fordulnak elő: 1. Marianna, 3. Győző, 4. Károly, 5. Imre, 7. Rezső, 9. Tivadar, 10. András, 11. Márton, 15. Albert, Lipót, 16. Ödön, 17. Gergely, 18. Jenő, 19. Erzsébet, 20. Jolán, 22. Cecília, 24. Emma, 25. Katalin, 27. Mária, 30. András.

Kérjük magyarországi előfizetőinket, hogy előfizetési díjaikat, a „**Studium**” **könyvkiadó R. T.-hez, Budapest, Keckeméti-u. 8. sz., az Új Cimborá számlájára szíveskedjenek befizetni Új előfizetések ugyanott eszközölhetők.**

Előfizetési árak: Egész évre 200, fél évre 100 lej. A Családszövetség tagjainak 160 lej és 10 lej portó. Egyes szám ára 6 lej. Magyarországon 12 p., Jugoszláviában 150 dinár, Csehszlovákiában 60 ck.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA.

Főmunkatárs: **TELEKY DEZSŐ.**

Minden cikkért a szerzője felelős.

Kiadja: a **Minerva Nyomdai Műintézet R.-T. Cluj**